

državni sektor. Ni njemu zadruga nisu dovoljno izlazile u susret.

Pošto je Petogodišnjim planom predviđeno da se ribarstvo mora što više unaprediti, i to veštačkim putem, to će i ribarske zadruga po svojoj ribarskoj svesti morati sva ta nastojanja narodnih vlasti da što više pomognu i da se potpuno uključe u tu vrst privrede.

Sve je to potrebno za što bolju ishranu stanovništva i da se poveća naš izvoz u inostranstvo. Ako ribari ovako shvate svoj zadatak, oni će time podići ekonomski život svih naših naroda, jer na tom polju svakako da će raditi i ribarske zadruga svih ostalih narodnih republika. Tako ribari uključeni u jedan planski rad pomoći će potpunom ostvarenju Petogodišnjeg plana. Sve teškoće koje su se bile pojavile prošle godine sada se ipak savladaju, ali samo preko zadrugarske svesti. Novim zadržnim pravilima, koja treba da prihvate sve ribarske zadruga, ispravljaju se nezdravi ribarski socijalni odnosi, i prema tome svaki ribar-zadugar bit će pravilno nagrađen za svoj uloženi trud.

Pravilnom radu pojedinih ribarskih zadruga mnogo su smetali pojedini ribarski majstori, vlasnici većeg broja čamaca, mreža i drugog alata, kojima nije išao u račun zadržni ribarski život. Oni su stavljali svoje interese iznad interesa celine. Ovakvi ribari su naginjali više privatnom sektoru, koji nije dovoljno pomagao nastojanja Petogodišnjeg plana.

Na osnovu tog iskustva i na osnovu novo-primljenih pravila ribarskog zadržarstva, saobrazice se zadržno poslovanje novim zahtevima što će doprineti boljim rezultatima u ribarstvu. U tu svrhu zadruga treba da stvore proizvodno-finansijske planove po kojima treba da se radi. Ribari će biti nagrađeni prema svome uloženom trudu i veštini. Time će se stati na kraj eksploataciji radne snage od pojedinaca, a u korist celine, pa će se raditi za zajednicu i za opšte dobro.

Da bi se zadržari upoznali sa ribarskim stanjem i u drugim narodnim republikama, bilo im je u jednom referatu prikazano sve ono što su pojedine republike poduzele da bi slatkovođno ribarstvo unapredile. Ribari su to sa najvećim interesovanjem saslušali što će im dati pobude za neku vrstu utakmice u radu.

Vode u NR Srbiji podeljene su na odeljke i revire, koji će se izdavati pojedinih zadržama u zakup. Narođito je interesovao zadržare referat o snabdevanju zadržna potrebnim alatom, koji je skoro svima dotrajavao. Alat je vrlo potreban za pravilno vršenje ribolova, a uz njega i sav ostali materijal, narođito onaj za opravke čamaca, kao i dobra obuća i odeća toliko potrebna za vreme kišnih dana.

Na ovoj konferenciji istaknuto je dovođenje ribe na pijace većih mesta na jedan savremeniji i brži način, nego što je to dosada išlo. Tu je ukazana potreba brzih motora na vodi i velikih kamiona na kopnu. Time bi se

zadržarima uštedelo mnogo posla i vremena. Ako bi se to ostvarilo, potrošači bi dolazili brže do sveže ribe, a ribari ne bi trebali odmah posle lova da žure na tržišta, već bi mogli posle odmora na terenu da nastave ribolov.

Još su bili izneti planovi u cilju što jače proizvodnje sveže i slane ribe, zatim ribljih konzervi pa i ajvara. Da bi se sve to moglo ostvariti, bit će potrebno da se između ribarskih zadruga i ribarskih gazdinstava sklapaju ugovori za ribolov i isporuku ribe.

Konferencija je donela mnogo umesnih predloga, koji će se tokom vremena realizovati. Predviđeno je da zadruga naprave realne planove prema prilikama koliko će moći uloviti ribe, zatim da ribolov bude slobodan za sve ribarske zadruga ove teritorije na svima odelcima ribolovnih voda, osim na unutrašnjim vodama, koje su svojina pojedinih zadruga i u koje samo oni ulažu potreban kapital i rad oko njihovog unapređenja. Jedino druge zadruga moći će iz ovih voda da nabavljaju potrebne količine mamaca.

Pošto ima nekih zadržna čije su unutrašnje vode vrlo bogate ribom, to će se njima odrediti potrebne norme za lov i isporuku ribe ribarskim gazdinstvima.

Cilj je ove konferencije bio i taj, da upozori ribare da se moraju uključiti u opšti plan ribarstva za ostvarenje Petogodišnjeg plana, jer ne budu li se uključili ni kao zadržna ni kao pojedinci, ne će moći da vrše svoj zanat na slatkim vodama.

Glavni zadržni savez NR Srbije, koji je dosada nedovoljno vodio evidenciju o radu ribarskih zadržna, dobio je za dužnost da u najskorijem vremenu izvrši reorganizaciju ribarskih zadržna, koje treba da međusobno poveže preko sreskih poslovnih saveza.

Ali da bi Glavni zadržni savez mogao da odgovori tome svome vrlo teškome zadatku, trebalo bi i da ima za taj posao sposobne stručnjake, koji će znati da sprovedu tu organizaciju i da stalno vode evidenciju rada ribarskih zadržna. Dogada se, naime, da se u Glavnom zadržnom savezu ne mogu dobiti skoro nikakvi potrebni podaci za stručnu štampu o stanju ribarstva u NR Srbiji. Bez potpuno tačne evidencije Savez ne će moći mnogo da koristi svojim zadržama. Savez treba da zna u svako doba, koliko ima ribara, koliko zadržna, da ima statistiku njihovog alata, čamaca, prometnog kapitala, broj kilograma ulovljene ribe, posoljene ribe, spravljenog ajvara i t. d. i t. d.; da zna gde se koja zadržna nalazi, u kojim se vodama lovi i t. d., i t. d. Dakle, Savez treba da zna u svako doba celokupno stanje ribarstva svoje teritorije, jer će samo tada moći da odgovori svome zadatku i da bude od koristi. Savez bi trebao da se postara i za administrativne kadrove koji će voditi administraciju pojedinih zadržna, a ujedno da se postara i za stručne kadrove.

Ukoliko se budu realizovali zaključci i predlozi izneti na ovoj konferenciji pokazat će sledeća radna godina.

Ante Tadić

VIJESTI

NEOBIČNA POJAVA JEGULJA

Kroz atareve k. o. Bački Breg i k. o. Kolut, gde se podiže veštački ribnjak, prolazi velikj ođvodni kanal Somborske vodne zadržne Kidoš. Usled preduzetih mera za njegovo čišćenje kanal je na tome delu presušio. Voda se zadržala samo u jednom udubljenju dna kanala nedaleko od pumpne stanice. Radnici Glavne direkcije za ribarstvo, koji rade na izgradnji ribnjaka u ataru k. o. Kolut,

bili su neobično iznenađeni, kada su jednog dana na tome mestu primetili veliku količinu nekih čudnih im vodenih životinja, koje su se stalno i živahno prevrtale u vodi. Začudenje je bilo tim veće, što tim veće, što nitko od njih nije umeo reći, da li su to zmijske, ili neke čudnovate ribe, pošto su svojim oblikom i pokretima zaista potsećale na zmijske. Jedni su sa užasom na licu tvrdili da su to prave vodene zmijske, a drugi, da su čikovi. Po njihovoj oceni na tome

malom prostoru od nekih 30—50 kv. m. bilo je tege momenta nekoliko stotina tih životinjica veličine od 20—50 cm.

Tek kada su na lice mesta stigli službenici direkcije, koji su dobri poznavaoi jegulja, utvrđeno je da su to uistinu prave jegulje.

Zaista je malo neobična pojava, da se ovoliki broj jegulja pojavi u ovo vreme i u običnom kanalu severne Bačke. Pojava je tim neobičnija, pošto nema podataka da su ranije lovljene jegulje u tome kanalu.

Ribarski stručnjaci su se zainteresovali za ovu pojavu i nastoje da je objasne.

Zasada postoji opravdana pretpostavka, ja su jegulje došle iz voda Mađarske sa kojima kanal Kidoš ima neposrednu vezu. Verovatno je da su u Mađarskoj vršeni pokušaji naseljavanja jegulja u vodama bliže naše granice.

Ako to nije slučaj onda su morale dospeti preko Mađarske iz voda Nemačke, gde su stvarno vršeni pokušaji sa naseljavanjem jegulja.

J. K.

PREDAVANJA IZ RIBARSTVA NA ŠKOLI NARODNE MILICIJE

Na prijedlog Ministarstva ribarstva NRH uvedeno je ribarstvo kao posebni nastavni predmet u Školi Narodne Milicije u Zagrebu.

Predavanja su održana i brojni polaznici škole pokazali su za njih znatan interes. U nekoliko predavanja su podoficiri i budući milicioneri upoznati sa ribarskom granom privrede i njezinim značenjem za naše narode u toku prvog Petogodišnjeg plana, zatim sa životom ribe, ribolovnim vodama te načinom iskorištavanja voda. U ovim predavanjima su detaljnije protumačene štete koje ribarska privreda trpi od nekih drugih privrednih grana, kao i od nesavjesnih ribara i krivolovaca. S time u vezi su obuhvaćene mjere koje se u ribarskom gospodarstvu poduzimaju, da bi se štete spriječilo, ograničilo na najmanju mjeru ili nadoknadile. Najvažniji i najaktuelniji dio ovih predavanja je tumačenje ribolovno-zaštitnih propisa, koje baš Narodna Milicija imade provoditi u djelo i ostvariti.

Nadamo se, da će ova predavanja polučiti željeni uspjeh i zainteresirati mnoge pripadnike Narodne Milicije za ribarsku granu privrede, koji će svojom budnošću i

UDIČARSTVO

NAPREDAK ŠPORTSKOG RIBARSTVA U NOVOM SADU

U posljednjoj godini dana športsko ribarstvo u Novom Sadu znatno se razvilo. Nekadašnje društvo ribar-amatera sada je sekcija FD »Sloge«. Broj članova u ovoj godini porastao je na preko 800 i društvo spada danas svakako među najjača društva ove vrste u državi. Što je također vrlo značajno, članovi društva su po svom socijalnom sastavu u ogromnoj većini radnici 90%, a 10% intelektualci. Društvu je stavljen na raspoloženje za pešački sport tzv. zimovnik, koji je od otvorenog Dunava odvojen Kamenačkom adom. Voda u zimovniku je mirna, duboka 4—6 metara, dno peskovito sa nešto mulja. Do-

kontrolom nad ribolovnim vodama u velike potpomoći pravilno ribarsko gospodarjenje i unapređenje našeg ribarstva.

Ek.

PORIBLJAVANJE PASTRVSKIH POTOKA U OKOLICI ZAGREBA

Od 10.V. do 7. IX. 19948. pustilo je Zagrebačko ribarsko društvo u potoke zagrebačke okolice oko 54.000 k. pastrvskog mlada (potočne pastreve, a samo neznatnu količinu drugih pastrva) i preko 1.000 kom. mlada mladice-glavice. Ribice su se izlegle u društvenom ribogojilištu na potoku Gradni kod Samobora, iz ikre koja je nabavljena iz Ribogojilišta Dragomelj i Boh. Bistrica.

Nasađeni su ovi potoci: Gradna (sa pritocima Ludvić, Pozorin, Rudarska Gradna, Bijeli potok i Slapnica), zatim Bregana i Rakovica. Mladice-glavice su puštene na ušću Gradne u Savu.

Potok Bliznec nije ove godine nasađen zbog građevnih radova, a sjeverni Sljemenski potoci se iskorištavaju za spuštavanje građevnog i gorivog drva te nisu više prikladni za poribljavanje. (zt)

BRIGADNO-DESETINSKI SISTEM RIBARENJA NA BELJU

Ribolovne vode na Belju odavno su na glasu kao veoma dobre i bogate ribom, a ujedno kao jedno od važnih plodišta, gdje za vrijeme velikih voda (poplava) mase riba iz Dunava i Drave izlaze na mrijest.

Iskorištavanje tih voda za vrijeme stare Jugoslavije nije bilo racionalno, a danas reorganizacija iskorištavanja beljskih voda i njihovo pravilno iskorištavanje te uklanjanje posljedica starog gospodarstva predstavlja jedan od krupnijih problema našeg ribarstva.

Ribolov, odnosno sistem ribolova na tim vodama bio je za vrijeme protunarodnih predratnih vlasti gotovo isto onakav, kakav je uveden još za vrijeme dok su tamo gospodarili feudalni veleposjednici prije prvog svjetskog rata.

Ribarska centrala u Apatinu, kojoj je povjereno iskorištavanje beljskih voda, uvela je nedavno novi sistem rada. Ribolov se sada vrši po brigadno-desetinskom sistemu, a ne po napoličarskom, kada ribari nisu mogli da postignu prava radnika. Po novom sistemu ribari imaju stalnu mjesečnu plaću i 40% od uhvaćene ribe (u novcu), zatim su sada socijalno osigurani, imaju pravo na dječji doplatk i godišnji odmor. Ribarski alat su ranije nabavljali na svoj trošak, a sada ga daje Ribarska centrala.

sad se u društvu lovi samo »sedečki«. Nekoliko metara daleko od obale zabije se dugačka motka, na dno se spusti tzv. »ansac« tj. granje, korenje ili kvrgasti panj opterećen kamenjem i na tom mestu baca se hrana. Kao hrana se obično baca kukuruz ili u koliko se može dobiti uljane pogače od sunecokreta. Ribolovac veže čamac za motku i tu peca. Takvih motaka poredano je uz obalu nekoliko stotina.

Uspjeh pecanja ove godine bio je prilično slab. Sada se vide s jedne strane posledice sušnih godina, a s druge strane posledice neracionalnog uništavanja ribe za vreme rata i odmah posle rata. Najviše se lovila mrena po neki smudarak. Šaran od 2—3 kg bio je vrlo redak, svega su

pecači ulovili možda 6—7 komada. Međutim, što je za utehu i što daje nade na poboljšanje ribolova, jeste činjenica da se ove jeseni u vrlo velikom broju pojavio sitan šaran, ovogodišnjak, »čortan«, kako ga zovu na Dunavu.

To je znak da se šaran ove godine dobro izmrestio usled većeg vodostanja da se mlađ razvila i da ima nade da će se idućih godina ribolov poboljšati. Članovi društva su vrlo strogo pazili da se taj sitni šaran ne tamani. I ako je upravo navaljivao na udice i time dosađivao, pecači su ga redovno bacali natrag u vodu. Onima koji se nisu pridržavali zakonskih propisa, oduzimana je ribarska iskaznica. Isto tako, još u proleće i u toku leta članovi pečačkog kluba prebacili su veliki broj šarančića iz tzv. »kubika« pored Dunava.

S alatom stoje članovi društva dosta slabo. Nešto udica se dobilo od Ribarskog gazdinstva, kanapa tako reći ništa. Sa čamcima pecači stoje isto tako slabo, jer su stari čamci skoro svi dotrajali, a za nove nedostaje građa. Desetak članova društva imaju međutim već motorne čamce. Društvo je priredilo nekoliko drugarskih večera, izleta na Mačkov Sprud i Beočin, ali kulturno-prosvjetnog rada nije bilo. Društvo ima na vrhu Kameničke Ade vrlo lep Dom.

F.

DOBROVOLJAN RAD BEOGRADSKIH PECAČA NA SPAŠAVANJU RIBE

Uz levu obalu Dunava počevši od Beograda pa sve do ušća Tamiša u Dunav postoje profili ili kubici velikih dimenzija. Kako je i ove godine voda u Dunavu bila visoka, to su se profili napunili vode, a s njom je došla i veća količina dunavske ribe, najviše šarana. U profilima se riba vrlo rado mresti, jer je temperatura vode u njima nešto viša nego u Dunavu. Po spuštanju nivoa dunavske vode, riba je ostala u profilima u velikoj količini i to

RAZNO

ZAKONODAVSTVO O RIBOLOVU

Kako javlja francuski časopis »L'Hamecon« (kuka na udici), član 25 francuskog zakona o ribolovu mijenja se kako slijedi:

Svako kome se može dokazati, da je po vodama izbacio mirođije ili druge meke, kojima se ribe omame ili ubiju, kaznit će se kaznom od 5.000 do 200.000 franaka i zatvorom od 1 godine do 5 godina. Isto važi i za ribarenje eksplozivom.

I u Belgiji vlada se bavi pitanjima ribolova, a napore i sportskog ribolova, te je donijela drakonske mjere za prekršitelje zakona, kako na polju — privatnog, tako i industrijskog ribolova. Ujedno preporučeno je novo naseljenje riba u prikladnim vodama. (E.)

KAKO SE U NEKIM ZEMLJAMA JEDU RIBE

Mnogi Burmanci smatraju ubijanje životinje, pa bila ona samo riba, — nedjelom. No ipak vrlo rado jedu ribe. Kako je pak čovjek vrlo dosjetljiv, kad nešto želi, razmišljali su i našli izlaz. Danas se kod njih u potocima, koji obiluju ribama, nailazi na stanovitim mjestima na svijetlo-bijele štapove. Ovo drvo pod uplivom mjesečine pokazuje čučnovat bljesak. Riba koje plivaju preko njega preplaše se, te odskoče iznad površine vode. Tamo su pak raširene mreže u koje riba padne, kad skače. Sutradan ribar dolazi po svoje ribe, koje su u noći bez nje-

je dalo povoda stanovnicima sela uz levu obalu Dunava da nemilice tu ribu love, protivno svima propisima o ribolovu. Oni nemaju ribolovnice a ribu love bez obzira na veličinu. Kanale koji spajaju Dunav sa profilima, seljaci su posle dolaska vode zatvorili granjem da riba ne bi otišla natrag u Dunav, da bi oni imali što više da love.

Uočivši svu opasnost koja odatle proizlazi, jer će biti uništena sva ta riba, i veća i manja, Direkcija ribarstva u Beogradu pozvala je članstvo svih beogradskih ribarskih pečačkih klubova na dobrovoljan rad oko spasavanja te ribe. Apelu su se odazvala dva najaktivnija beogradska pečačka kluba.

Tako počevši od druge polovine avgusta meseca članovi UDRUŽENJA BEOGRADSKIH PECAČA I BEOGRADSKOG PECAČKOG DRUŠTVA »DUNAV« odlaze svake nedelje naizmenično na levu obalu Dunava, ponese sa sobom sav potreban alat za prokopavanje kanala i neumorno rade na spasavanju ribe. Ti radovi traju svaki put do podne, a posle podne pecaju.

Svrha je ovih radova, da se od profila do početka čvale Dunava prekopaju kanali kroz koje će oticati voda iz profila u Dunav i njom će odlaziti i riba u Dunav i tako će se spašavati od brzog uništenja od strane seljaka.

Dobar deo ribe, koji dospe u Dunav, imat će prilike da se sledeće godine mresti, a u profilima svakako da bi najveći deo ove ribe bio vrlo brzo ulovljen.

Između članova jednog i drugog pomenutog kluba postoji prava utakmica oko spašavanja ribe. Prijatno je posmatrati članove ovih klubova kako samopregorno i sa puno razumevanja rade ovaj posao. Članovi oba kluba su ljudi svih mogućih fizičkih i intelektualnih zanimanja. Na radu su svi oni potpuno jednaki. I oni stariji takmiče se sa mladima da bi uradili što više posla i da taj posao bude što bolje izveden.

A. Tadić

gova daljnog sudjelovanja počinile samoubojstvo, a koje tad može »mirne savjesti« i pojesti. (E.)

VRŠKE SU BILE POZNATE VEĆ U STAROM VIJEKU

U jednoj močvari u općini Munkarp u švedskom kotaru Christianstad švedski i drugi istraživaoci pravijeka vrše iskopavanja. Tom se prilikom našla kamena ploča, na kojoj je nacrtana polovica štuke, koja ulazi u jednu košaru (vršku), namijenjenu ribolovu. Istraživaoci procjenjuju starost ove ploče otprilike na 8.000 godina.

»RIBARSKI KALENDAR« ZA 1949. GOD.

Koncem ove godine izaći će novi »Ribarski kalendar« za 1949. g. Za razliku od prošlogodišnjih ribarskih kalendara, koji su uglavnom bili posvećeni morskome ribarstvu, ovaj će kalendar imati poseban dio, u kojem će iz pera naših stručnjaka biti izneseni veoma poučni članci o raznim najaktuelnijim problemima našeg slatkovodnog ribarstva, pa će sigurno »Ribarski kalendar« za 1949. naići na veliki interes svih slatkovodnih ribara. Na ovo upozorujemo pretplatnike našega lista, da mogu pravovremeno naručiti ovaj kalendar.

»Ribarski kalendar« za 1949. naručuje se kod poduzeća »Riba« export-import, Trg Republike 15/I — Zagreb telefon: 39-048.